

Nieuwsbrief - Historische Vereniging Wormerveer, jaargang 16, nummer 46 (december 2018)

**Van de voorzitter,
een bijdrage van Dick Zwart**

Door de inzet van een vaste groep vrijwilligers was ook dit jaar de lichtjesavond op de oude begraafplaats weer een groot succes. Nogmaals dank hiervoor!

onze vrijwilligers

Omdat de gemeente de begraafplaats minimaal onderhield, besloot de HVW vijftien jaar geleden deze taak met een twaalfstal vrijwilligers op zich te nemen. En met succes: bezoekers complimenteren de HVW regelmatig met het feit dat alles er zo netjes uitziet. Van deze oorspronkelijke onderhoudsgroep zijn nu nog drie personen over. Door gezondheidsproblemen en/of hoge leeftijd hebben de anderen hun werkzaamheden moeten staken. Zelf probeer ik zoveel mogelijk alle dagen van de week aanwezig te zijn, maar ook ik word een jaartje ouder en moet gas terugnemen. Nieuwe aanwas is er helaas (nog) niet. Ik maak mij dan ook ernstig zorgen over het sterk teruglopende aantal vrijwilligers op de begraafplaats.

Wie, o wie, wil de sterk uitgedunde onderhoudsgroep komen versterken, zodat de HVW gedegen onderhoud kan blijven plegen op deze monumentale plek in Wormerveer? Bent u geïnteresseerd, neemt u dan contact met mij op via telefoonnummer 06-41438982. U kunt ook op een maandagmorgen gewoon even langs komen op de begraafplaats. De on-

derhoudsgroep is dan aanwezig om uw eventuele vragen te beantwoorden, terwijl u meteen kunt zien waaruit hun werkzaamheden bestaan. Ook niet-leden zijn van harte welkom. Mocht u iemand kennen, die wellicht een paar uurtjes per week op de begraafplaats de handen uit de mouwen wil steken, laat hem/haar dan contact met mij opnemen via bovengenoemd telefoonnummer.

Tenslotte wens ik u namens het bestuur fijne feestdagen en een gezond 2019!

Van Ger Bakker, algemeen bestuurslid

Het afgelopen jaar was voor onze vereniging een mooi jaar en een jaar waarin best wat ontwikkelingen aan de orde kwamen. Na het vertrek van onze penningmeester Roel Larooij heeft het bestuur, zoals u in de vorige Nieuwsbrief hebt kunnen lezen, wat veranderingen in het vele goede werk wat Roel voor de vereniging verzorgde, aangebracht. Inmiddels zijn deze zo goed als afgerond.

Op de ledenvergadering op 16 april 2019 zal het bestuur, zoals gebruikelijk, ook de financiële situatie (de kascommissie is dan begin 2019 bij elkaar geweest) met u bespreken, waarbij we nu al kunnen melden dat de vereniging er financieel gezond uitziet. Zo kan ik u berichten dat er in het afgelopen jaar diverse mooie tot bijzonder mooie giften zijn binnengekomen. Bedragen van het Gerrit Blaauw Fonds, een gift van de gulle gever die onbekend wenst te blijven, de Rabobank Zaanstreek, bij wie we met de Clubkas Campagne meededen en de bijdrage van het afscheidscadeau van wethouder Addy Verschuren.

Het bestuur werd in augustus uitgenodigd een plan te maken om in aanmerking te kunnen komen voor een bijdrage uit de financiële middelen van de op te heffen Vereniging Wezen- en Ouderenzorg d' Acht Staten. Het bestuur van genoemde vereniging vroeg de HVW doel(en) te

noemen met de daarbij behorende kosten, inclusief een uitleg hierover. Aan dit verzoek hebben de bestuursleden Aly Heijltjes-Gorter, Ger Bakker en onze archivaris Loes van Horssen namens de werkgroep tentoonstellingen maandagmiddag 10 september voldaan in de vorm van een presentatie over onderwerpen: 1. De tentoonstelling hofjes, paden en pakhuizen en 2. de aanschaf van computers en randapparatuur. Het gevraagde bedrag van bijna € 8.000 werd door het bestuur van genoemde Vereniging in zijn geheel gehonoreerd met nog een aanzienlijk extra bedrag. U zult begrijpen dat wij enorm blij waren met dit bericht. Het banksaldo bedraagt op dit moment van schrijven (21 november) ruim € 44.000 bedraagt, exclusief genoemde gift.

Bij de ontvangen Wormerveer Weleer eind november, zat ook het contributieverzoek voor 2019. Dit keer op geel papier, zodat de nota niet aan uw aandacht kan ontsnappen. U wordt verzocht de contributie op tijd te betalen. Gezond kunnen we dan wel zijn, de contributie (dus de leden) is de belangrijkste bron van inkomsten voor onze vereniging. Het ledenbestand blijft enigszins gelijk met een kleine terugloop dit jaar en blijft dus een punt van aandacht.

Tijdens de ledenvergadering van dit jaar is ook gesproken over het oprichten van de zogenaamde 'Club van 50'. U kent het vast wel van andere verenigingen. In ons geval wordt u lid voor een bedrag van € 50,00 per jaar met dus een maximaal ledenaantal van vijftig. Van het jaarlijks te ontvangen bedrag worden noodzakelijke zaken aangeschaft, te bepalen door de leden van genoemde club. Voelt u hiervoor, meldt u zich dan aan via secretaris@hvwormerveer.nl dan wel telefonisch 075-6351964.

Voor zover u het nog niet weet (als u buiten Wormerveer woont is dat niet vreemd): het clubhuis wordt op dit moment door ons lid Piet Jongert onder handen genomen om een en ander wat meer representatief te maken. Zo zullen oude spullen verdwijnen en grote spullen als de bekende maquette van het Parteon-complex ergens anders worden opgeslagen. Aan de buitenzijde van het pand, bij de ingang rechts, komt een fraaie fotocollage van bijna tien meter breed en negentig centimeter hoog. U ziet het, we zitten niet stil, de vereniging bruist!

Van de secretaris, een bijdrage van Aly Heijltjes-Gorter

1 september 2018 Zaans Erfgoedmarkt

De Zaans Erfgoedmarkt vond dit jaar plaats in en om de Oostzijderkerk in Zaandam. Een en ander trok veel publiek. Met dank aan Jan Betlem, Piet Jongert, Nora van Poelgeest en Johan van Poelgeest die namens de HVW aanwezig waren met een (boeken)kraam. Behalve de opbrengst van de boekenverkoop leverde het meedoen aan dit gebeuren ook de nodige nieuwe contacten op. De HVW is bij de volgende Zaans Erfgoedmarkt zeker weer van de partij.

3 september 2018 verhuizing maquette Wormerveer anno 1750

Onze vrijwilligers Willem Schraal, Jan de Rooij, Piet Jongert en Jan van Gemeren hebben maandag

3 september jl. de maquette

Wormerveer anno 1750 vanuit pakhuis De Waal met vereende krachten overgebracht naar haar eindbestemming pakhuis Het Schepel.

Hiermee is de rondreis van de maquette voltooid. Zodra de verbouwing van pakhuis Het Schepel gereed is, gaat men bekijken of, hoe en wanneer de maquette voor publiek toegankelijk kan worden gesteld.

Ik houd u op de hoogte.

8/9 september 2018 Open Monumentenweekend

Op 8 september stonden in het kader van het Open Monumentenweekend op de oude begraafplaats west twee rondleidingen op het programma, verzorgd door Jack Heijltjes (inderdaad, mijn echtgenoot) en mij. Cees Woud gaf die dag een demonstratie steenhouwen.

De belangstelling voor 'onze' begraafplaats blijft groot. De Wormerveerders voelen zich er sterk mee verbonden. Hoewel zondag 9 september geen rondleidingen ge-

Demonstratie van Cees Woud

pland stonden, kregen tijdens de middag binnenlopende bezoekers – indien zij dit wensten – een privé-rondleiding. Die dag was onze voorzitter ook aanwezig om tekst en uitleg te geven. Bedankt Dick!

12 september en 14 november 2018 'Het praatje gaat weer' met Diet List-Hilderling

De belangstelling voor de bijeenkomsten met Diet neemt nog steeds toe. Leden, maar ook niet-leden kwamen weer bij elkaar om (jeugd)verhalen uit te wisselen. Het volgende praatje staat gepland op woensdag 9 januari 2019.

21 september 2018 bijeenkomst op de oude begraafplaats west

Het zal u niet zijn ontgaan, dat de HVW het afgelopen jaar diverse activiteiten heeft georganiseerd rondom het honderdvijftig bestaan van de oude begraafplaats.

Als kers op de taart heeft Cees Woud Natuursteen op 21 september jl. de restauratie van het aldaar aanwezige Laangraf voltooid.

het voltooide Laangraf

Degenen die de restauratie van dit familiegraf met hun financiële steun mogelijk hebben gemaakt, kwamen die dag om 16.00 uur bijeen om het

resultaat te bewonderen. Uiteraard waren ook onze vrijwilligers van de onderhoudsgroep van de partij. Vooraf werden nog snel de in groten getale gevallen herfstbladers en kastanjes van het Laangraf verwijderd, zodat de stapstenen met de namen van de sponsors goed zichtbaar waren.

Op bovenstaande foto is duidelijk te zien, dat het die middag behoorlijk hard waaide. De wind streek tegen de richting van de haren van de aanwezigen in en deed de jassen opbollen. Men kon gerust spreken van een stormachtige bijeenkomst. Na de onthulling van de stapstenen ging het gezelschap naar Lokaal De Kroon voor een hapje (gratis verstrekt door De Kroon) en een drankje.

de stapstenen

29 september 2018 Ledencontactmiddag

De zaal van De Kosterij was tijdens de door de HVW georganiseerde ledencontactmiddag goed gevuld. Ons lid Jan Dierdorp hield een lezing over 'Kanalen en Schandalen', waarmee hij de aanwezigen van het

begin tot het eind wist te boeien. De middag sloot men af met een praatje, waarbij ook de inwendige mens aan zijn/haar trekken kwam. Hartelijk bedankt Jan!

15 oktober 2018 De Grote Zaanse Geschiedenisquiz

Maandag 15 oktober jl. vond voor de derde keer De Grote Zaanse Geschiedenisquiz plaats. Uiteraard was ook de HVW weer met een team vertegenwoordigd.

Het team, bestaande uit (v.l.n.r.) Loes van Horsssen, Piet Jongert, Dick Zwart, Corrie Zwart en Jan Betlem, eindigde op de zevende plaats in een veld met twintig deelnemers. Het

was volgens alle deelnemers een moeilijke quiz. Winnaar werd de Historische Vereniging Koog-Zaandijk. Mocht u geïnteresseerd zijn in de quizvragen, kijkt u dan op www.zaanserfgoed.nl

Vrijdag 2 november 2018 Lichtjesavond

Hoewel het vrijdagmiddag op diverse plaatsen in de Zaanstreek hard regende en zelfs sprake was van onweer, bleef het in Wormerveer droog. De 'wereldberoemde' lichtjesavond kon dus doorgaan. Na een kort welkomstwoord van onze voorzitter opende Natasja Groothuismink, wethouder van Monumenten en Erfgoed, deze lichtjesavond met een gedicht van Hans Kuyper. Daarna trad voor het eerst een kinderkoor op, bestaande uit leerlingen van groep zes van de openbare basisschool De Pionier. Zij hadden met muzikleraar Paul een mooi lied in-

gestudeerd. Tenslotte lazen leerlingen van genoemde school traditiegetrouw de door hun zelf gemaakte gedichten voor. Groep zes ontving als dank voor de medewerking het boek De Chocoladeklas, evenals de twee kleinkinderen van een van onze vrijwilligers. Zij hielden met het klaarzetten van de potjes en het aansteken van de lichtjes. Voor een impressie van de lichtjesavond verwijs ik u naar de door ons lid Pieter Harbering gemaakte fotoserie hierover. U kunt deze zien op you tube Pieter Harbering Lichtjesavond 2018.

17 november 2018 Historische Voordeelmarkt

Zaterdag 17 november zette Sinterklaas met zijn Pieten (zwart, wit of voorzien van roetvegen) voet aan wal in Zaandijk, hield het Historisch Genootschap Wormer een Genootschapsdag in De Stoomhal in Wormer en organiseerde de HVW die middag haar historische voordeelmarkt. Geen gelukkige samenloop van omstandigheden, hetgeen ook tot te merken was aan het aantal bezoekers aan en de opbrengst van de voordeelmarkt. Volgende keer beter!

Nieuws van de werkgroep archief, een bijdrage van archivaris Loes van Horsssen

TENTOONSTELLING HOFJES, PADEN EN PAKHUIZEN

Wellicht hebt u in de wandelgangen al iets gehoord over een op handen zijnde tentoonstelling door de HVW in 2019. In ieder geval is de werkgroep archief na veel speur- en leeswerk al aardig op weg met de voorbereidingen hiervan. De tentoonstelling vindt plaats van donderdag 21 tot en met zondag 24 maart in de inmiddels vertrouwde panden van de duivenverenigingen aan de Noordsterstraat. Niet alleen de bestaande Hofjes (waaronder Het Blaauwe Hof en Hof Saenden), maar ook de verdwenen Hofjes (Hofje van Vierhuizen en Hofje van Aalsmeer)

Pakhuis Grutterij Dillewijn

en de nieuwe 'Hofjes', zoals Het Behouden Hof, worden belicht. De geschiedenis van de huidige Paden van Wormerveer krijgt uiteraard ook een plek op de tentoonstelling. Wist u overigens, dat Wormerveer nog meer paden heeft gehad, zoals het Samsonpad? Tijdens onze zoektocht hebben we ons verbaasd over het aantal pakhuisen. We laten ongeveer honderdvijftig pakhuisen aan de Wormerveerse kant zien; de ruim vijftig pakhuisen aan de Wormerkant zullen nog op een andere manier aandacht krijgen. Hebt u nog foto's en voorwerpen betreffende bovenstaande onderwerpen, dan kunt u hierover contact opnemen met Loes van Horsssen, tel. 06-42046954 of via archivaris@hvwormerveer.nl.

Nog meer nieuws van de werkgroep archief

De rijstpellerijen van de Zaanstreek

Miel Groten (1992) onderzoekt voor zijn proefschrift de rijstpellerijen van de Zaanstreek, waaronder de Hollandia, de Unie en Mercurius in Wormer. Zijn belangrijkste vragen zijn hoe deze

fabrieken functioneerden als spil in een internationaal netwerk van handelsbetrekkingen met verschillende Aziatische koloniën, of deze koloniale banden ook werden uitgedragen in de architectuur, advertenties, en hoe men tegen deze fabrieken aankeek. Het gaat hierbij vooral om de periode voor de Tweede Wereldoorlog, maar ook de naoorlogse periode komt aan bod.

En verder

RABO-bank clubkas campagne

In de vorige Nieuwsbrief hebt u hier al iets over kunnen lezen. Inmiddels is het resultaat bekend. De HVW ontving een cheque van euro 591,41 en zal aan dit bedrag zeker een goede bestemming geven. Op de foto in het midden hockeykoningin Kim Lammers, die een mooie presentatie over haar loopbaan gaf. Zij wordt geflankeerd door bestuurslid Nico Tromp (links) en Ger Bakker (rechts)

Veranderingen bij Luyt Bedden

Luyt Bedden aan de Zaanweg 124 in Wormerveer heeft een nieuwe huurder gevonden in AlphaBed. Dit bedrijf gaat zich op de begane grond vestigen, terwijl Luyt Bedden met Schramm Experience naar de eerste verdieping verhuist. Woensdag 24 oktober jl. hebben de eigenaren Harry Luyt van Luyt Bedden en Sigfrid Appelman van AlphaBed de huur-overeenkomst beklonken met een handdruk. Officieel gaat de huur-overeenkomst 1 januari 2019 in, maar medio december zal AlphaBed al zijn intrek in het pand nemen. Vanaf januari 2019 zal Luyt Bedden alleen nog op afspraak aanwezig zijn voor de Schramm Experience. Nu beide bedrijven samen in één pand komen te zitten, kunnen ze een grotere doelgroep in Wormerveer bedienen. Voor de HVW heeft deze gang van zaken voor de komende drie jaar geen gevolgen. Uiteraard houden we contact met Harry Luyt.

Schenking boeken Wessanen & Laan aan gemeente archief Zaanstad

De familie V.d. Toren uit Wormerveer schonk de HVW twee lijvige boek-

werken uit 1932, die financiële gegevens bevatten van Wessanen & Laan. Na goedkeuring van genoemde familie heeft de HVW deze boek-

werken aan het Gemeente Archief Zaanstad geschonken.

Nieuwe leden:

M. Speijers, A. Borgdorff-Boersma, S. Boersma, V.d. Meer, R. Kat, en A.P. Duivenvoorden.

Activiteiten HVW in 2019 (voor zover nu bekend)

Noteert u deze data alvast in uw agenda.

9 januari 2019 Het praatje gaat weer met Diet List-Hildering

aanvang: 14.00 uur, locatie clubhuis. **21 tot en met 24 maart tentoonstelling Hofjes, Paden en Pakhuizen**

(zie bijdrage Loes van Horssen in deze Nieuwsbrief voor nadere bijzonderheden)

16 april Jaarvergadering in De Kos-terij; aanvang 20.00 uur.

Het bestuur heeft ons lid René Bont bereid gevonden zitting te nemen in het bestuur. René is sinds september jl. kandidaat-bestuurslid, draait mee met de vergaderingen en kan op de ledenvergadering van 16 april 2019 benoemd worden.

Dick Zwart heeft te kennen gegeven tijdens de jaarvergadering te zullen aftreden als voorzitter. Wel stelt hij zich herkiesbaar als bestuurslid, waarmee het bestuur uiteraard zeer blij is.

Het bestuur is inmiddels druk op zoek naar een waardig opvolger van Dick.

Maar.....u weet het, hebt u zin om erbij te komen, neemt u dan contact op met een van de bestuursleden, want vele handen maken licht werk.

ANBI, schenkingen en legaten

De HVW is een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent dat het fiscaal aantrekkelijk kan zijn de vereniging eenmalig of periodiek giften te schenken. Er gelden wel enkele regels. Er mag geen tegenprestatie tegenover de gift staan. Zo kan de contributie voor de vereniging niet worden afgetrokken. En met bankafschriften of kwitanties moet bij de belastingdienst kunnen worden aangetoond dat er daadwerkelijk een gift of giften zijn gedaan. Meer informatie hierover is te vinden op de website van de belastingdienst.

Tenslotte

Hebt u uw e-mailadres al doorgegeven aan het secretariaat? (secretaris@hvwormerveer.nl).

De HVW is bereikbaar via de Steijnstraat naast nr. 2 - (zie foto)

Colofon

De HVW Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (maart/april, juli/augustus en december) voor leden en begunstigers van de Historische Vereniging Wormerveer.

Redactie

Carole Post van der Linde, Atie Bouwmans, Aly Heijltjes - Gorter
Redactieadres: Doktersland 28, 1541 NK Koog aan de Zaan
e-mail: alyheijltjes@hotmail.com

Opmaak

Roel Larooij

Printwerk

HuigHaverlag Printing, Wormerveer

Distributie

contactpersoon: Dik Kuijper,
tel. 075 - 6285227

Verenigingssecretariaat

p/a Zaanweg 124, 1521 DS Wormerveer,
tel. 075 - 6351964,
e-mail: secretaris@hvwormerveer.nl

Website

www.hvwormerveer.nl

Bestuur

voorzitter	Dick Zwart
secretaris	Aly Heijltjes-Gorter
penningmeester	vacant
algemeen	Jan Betlem
algemeen	Ger Bakker
algemeen	Nico Tromp
algemeen	vacant

Werkgroepcoördinatie

e-mail: voorzitter@hvwormerveer.nl

Kantoor/Archief

p/a Zaanweg 124 achter - 1521 DS Wormerveer
Ingang aan de Steijnstraat - naast nr. 2
Open op dinsdag- en vrijdagmiddag van 13.30 - 16.00 uur

Contributie 2019

€ 18,50 (of € 26,- voor een gezinslidmaatschap) per jaar.
Bedrijfslidmaatschap € 50,- per jaar.
Rabobank Zaanstreek:
NL88 RABO 0151982252
KVK Amsterdam 34180336